

## Infoark om KAF til lokallagssamlingen i BKA 10 mars 2018

### Hvorfor trenger vi Karbonavgift til fordeling (KAF)

Vi har en ukontrollert økning av gjennomsnittstemperaturen på jorden. Årsaken er i hovedsak verdens utslipp fra fossile råstoff. Dette ødelegger klimaet for de som kommer etter oss. EU har lenge jobbet med det byråkratiske kvotehandelsystemet ETS med mål å redusere utslippet innen 2020 til under 1990 nivå. Kvotehandelsystemet har ikke fungert, og verden er i akutt behov av et effektivt og ubyråkratisk system for å fase ut bruken av fossile råstoff. Et land må starte. Kan det være Norge?

### Hva er Karbonavgift til fordeling

Karbonavgift til fordeling er et ubyråkratisk system for å fase ut bruken av fossile råstoff på en sosialt rettferdig måte. Det er en avgift som blir lagt på alt fossilt karbon ved utvinning eller ved import.

Dette gir en øket råvarekostnad som øker prisen på alle varer som inneholder eller krever bruk av fossilt karbon for produksjon eller transport. Avgiften samles i en felles pott og fordeles like mye til alle innbyggere i landet. Avgiften starter lavt, og øker på en forutsigbar og kjent måte slik at alle vet hva som kommer til å skje de neste årene. Når prisen på varer som inneholder fossile råvarer stiger, blir etterhvert andre varer, som kan brukes isteden relativt billigere. Det vil da bli økonomisk fordelaktig å skifte til bærekraftige og fornybare varer.

Beregninger viser at omtrent 30 % av de rikeste i Norge vil tape økonomisk på ordningen, da de normalt forbruker mer enn gjennomsnittet av varer som inneholder eller krever bruk av fossilt karbon. Omtrent 70% av oss bruker mindre enn gjennomsnittet og vil tjene på ordningen.

De som tidlig går over til produkter uten fossilt karbon får størst fordel fordi de betaler minst, og får like mye tilbakebetalt som alle andre. Når ingen i dette lander lenger kjøper varer som inneholder, eller krever bruk av fossile råstoff ved produksjon, vil det ikke lenger samles inn avgift, og perioden med KAF vil være over. Typiske varer som inneholder fossilt karbon er bensin, diesel, naturgass, fyringsolje, kull, flydrivstoff, løsningsmiddel, nafta og sement.

En grensetolljustering blir lagt på import fra land som ikke praktiserer tilsvarende karbonavgifter. Dette vil gi andre land insentiver til å følge eksempelet. Befolkningen i det landet som starter først vil få den største gevinsten.

### Litt mer om KAF

Det vil ikke være konkurransevridende i forhold til andre land da KAF-avgiftene kun gjelder i de land som etablerer ordningen. Karbonavgift til fordeling må starte i et land, eller i en gruppe land. All import som inneholder fossile råstoff utenfor denne grensen får en ekstra toll ved grensen som øker prisen på disse varene på linje med de innenlands produserte fossile råstoff. Denne ekstra tollene blir en del av den felles potten med oppsamlet avgift som fordeles like mye til alle innbyggere. Dersom det eksporterende landet selv innfører KAF vil de selv samle inn avgiften og fordele til sine egne innbyggere. Dette medfører at det lønner seg å innføre KAF i eget land dersom man handler med et land som allerede har innført KAF.

Hvilken karbonpris som bør brukes ved karbonavgift til fordeling må utredes. MDG sitt forslag til stortinget ville resultert i en økning av bensinprisen med 5 kr. per liter i første omgang.

### Elementer i randsonen av KAF

Hvordan KAF skal forholde seg til [EØS avtalen](#) er et av de spørsmålene som må utredes. EU etablerte i 2005 et kvotehandelsystem som kalles ETS; Emissions Trading System. 40 – 50 % av utslippene i EU er inkludert i kvotehandelen. I hele denne perioden er nesten alle kvotene blitt delt ut gratis. ETS er et komplisert og byråkratisk system, og det har ikke gitt reduksjon i utslippene.

Politikerne har så langt fattet liten interesse for KAF, men det jobbes med å promotere KAF over store deler av verden. Den største medlemsorganisasjonen er Citizen's Climate Lobby (CCL) som har

## Infoark om KAF til lokallagssamlingen i BKA 10 mars 2018

455 aktive lokallag, også i vår del av verden. CCL finnes i Sverige, Tyskland, Storbritannia, og de vokser stadig og er i ferd med å etablere lokallag i mange europeiske land. Her er et [kart over lokallagene](#) til CCL. CCL bruker betegnelsen [Carbon Fee and Dividend](#) og det er det samme som vi kaller KAF på norsk.

### BKA lokallagssamling 10 mars

På parallellsesjonen i BKA lokallagssamling 10 mars blir det gjennomgått hva KAF er og hva som er de politiske alternativene til KAF. Vi ser på muligheter og begrensinger. Det blir store muligheter til å stille konkrete spørsmål og man får svar.